

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI
SKARBOWEJ
W KRAKOWIE**

1201-IWW.0921.15.2019

Kraków, dnia 05 sierpnia 2019 r.

**Pan
Piotr Brzuchański
Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Proszowicach
ul. M. Reja 1
32-100 Proszowice**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Numer upoważnienia do kontroli	1201-IWW.0921.15.2019
--------------------------------	-----------------------

Podstawa prawna	Art. 46 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. poz. 1092)
Dane identyfikacyjne jednostki kontrolowanej	Urząd Skarbowy w Proszowicach ul. Mikołaja Reja 1, 32-100 Proszowice
Kierownictwo jednostki kontrolowanej	Piotr Brzuchański Naczelnik Urzędu Skarbowego Pani Ewelina Dybała Zastępca Naczelnika
Kontrolerzy	Główny ekspert skarbowy Janusz Świdorski, Starszy ekspert skarbowy Wiesław Masłowiec
Przedmiot i okres objęty kontrolą	Kontrola podejmowanych działań w stosunku do zobowiązanych posiadających największe zaległości podatkowe oraz wierzyciele obcy. Kontrola sprawdzająca, za 2018 i 2019 rok.
Termin przeprowadzenia kontroli	od 27 maja do 11 czerwca 2019 roku (10 dni roboczych)
Ocena	Pozytywna z nieprawidłowościami

I. Ustalenia ogólne

W celu dokonania analizy podejmowanych działań w stosunku do zobowiązanych posiadających największe zaległości podatkowe, kontrolerzy skontrolowali 10 zobowiązanych o najwyższej sumie zaległości podatkowych na dzień 1 stycznia 2019 roku, wytypowanych przy pomocy zestawienia sporządzonego z hurtowni Whtax stanowiącego załącznik nr 1 do programu kontroli.

Malopolskie Urząd
Skarbowy

W celu zbadania prawidłowości przebiegu procesu egzekucyjnego, kontrolerzy pobrali do kontroli 25 **niezakończonych** do dnia kontroli tytułów wykonawczych wystawionych **przez obcych wierzycieli**, ze sporządzonego przez Kierownika Referatu zestawienia, obejmującego wszystkie tytuły wykonawcze zarejestrowane w systemie Egapoltax od 1 listopada do 31 grudnia 2018 roku – liczącego 1681 pozycji. Tytuły wykonawcze wytypowane zostały przy zastosowaniu interwału (67) będącego ilorazem liczby tytułów wykonawczych zarejestrowanych w okresie od 1 listopada do 31 grudnia 2018 roku i liczby 25, gdzie pierwszym wytypowanym tytułem wykonawczym, był tytuł z najniższym numerem systemowym Egapoltax. W przypadku wytypowania kolejnego tytułu wykonawczego na zobowiązanego, do kontroli pobrany został tytuł wykonawczy z następnym numerem systemowym Egapoltax, przy zachowaniu pierwotnego interwału.

W okresie od 1 stycznia do 1 czerwca 2019 roku przeprowadzono 4 kontrole funkcjonalne w tym 1 dotyczyła kontrolowanych zagadnień i przeprowadzona była w zakresie dokonywanych czynności w terenie w dn. 11-12 marca 2019 roku. Kontrolę przeprowadzili: Naczelnik Urzędu i Kierownik komórki egzekucyjnej. Szczegóły podano w pkt. 4. Druga kontrola funkcjonalna była pośrednio związana z tematyką kontroli: sprawdzenie stanu realizacji tytułów wykonawczych przekazanych przez administracje zagraniczne otwartych wg stanu na dzień 21 stycznia 2019. Takich spraw był 10. Pozostałe 2 kontrole funkcjonalne dotyczyły innych zagadnień.

Ustalono: w 3 przypadkach nie wszczęto postępowań i również w 3 przypadkach nie odnotowano doręczenia odpisu tytułu wykonawczego. Wydano w tym zakresie zalecenia i w dniu 18 marca wykonano kontrolę sprawdzającą, która potwierdziła ich realizację. Powyższe zagadnienie oceniono **pozytywnie**.

II. Ustalenia szczegółowe

1. Kontrola podejmowanych działań w stosunku do zobowiązanych posiadających największe zaległości podatkowe

Z pobranych do kontroli 10 sztuk tytułów wykonawczych tylko 1 postępowanie zamknięto poprzez wyegzekwowanie, natomiast w pozostałych 9 przypadkach postępowanie egzekucyjne było ciągle prowadzone. **We wszystkich analizowanych sprawach stwierdzono nieprawidłowości lub uchybienia.**

Z uwagi na zakres i okres objęty kontrolą, jej przedmiotem nie była terminowość wszczynania postępowań egzekucyjnych. Przedmiotem kontroli była natomiast przewlekłość prowadzonych postępowań. Kontrolerzy stwierdzili aż w *6 przypadkach na 10 zaistniałych sytuacji*, brak próby zastosowania środków egzekucyjnych lub sporządzenia protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego w okresie przekraczającym 180 dni tj. **315, 314, 371, 520, 197 i 286 dni** – co stanowi naruszenie zasady określonej w art. 12 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257), w związku z art. 18 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1314) oraz wytycznych Ministerstwa Finansów zawartych w piśmie z dnia 13 czerwca 2018 roku nr DPP9.8522.4.2018.SG.

Dodatkowo w trakcie kontroli kontrolerzy stwierdzili liczne występowanie nieprawidłowości i uchybień polegających na;

1. Braku reakcji organu egzekucyjnego na uzyskaną w dniu 5 kwietnia 2019 roku informację dotyczącą usunięcia spod zajęcia kontenera socjalnego (*stwierdzono w 1 przypadku*).
2. Braku stosowania art. 36 ww. ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz wykorzystywania dostępnych systemów informatycznych w celu rzetelnego i aktualnego ustalenia stanu majątkowego zobowiązanego – powyższe narusza również § 6 ust. 2 Instrukcji nr 9 z dnia 24 maja 2017 roku w sprawie zasad organizacji pracy Referatu Egzekucji Administracyjnej Urzędu Skarbowego w Proszowicach, zwanej dalej Instrukcją (*stwierdzono w 8 przypadkach na 10 zaistniałych sytuacji*).
3. Braku wykorzystania posiadanych i uzyskanych informacji o nieruchomościach, pojazdach i rachunkach bankowych - powyższe stanowi naruszenie ww. zasady określonej w art. 12 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, w związku z art.18 cytowanej powyżej ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (*stwierdzono w 5 przypadkach*).
4. Braku ujęcia w protokole o stanie majątkowym wszystkich informacji świadczących o stanie majątkowym zobowiązanego i jego źródłach dochodów - powyższe narusza zalecenia Dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie zawarte w piśmie z dnia 15 maja 2014 roku nr EA/015-4/14/WM oraz § 7 ust. 20-22 Instrukcji (*stwierdzono w 6 przypadkach na 6 zaistniałych sytuacji*).
5. Braku sprawdzenia w systemie Ognivo faktu posiadania rachunku bankowego przed dokonaniem jego zajęcia (*stwierdzono w 2 przypadkach*).

6. Braku sporządzenia protokołu o stanie majątkowym, a także w okresie dochodzącym do 3 i 4 lat (*stwierdzono w 3 przypadkach*).

7. Braku ujęcia w relacji o niemożności dokonania czynności egzekucyjnych wszystkich istotnych faktów ustalonych podczas służby - *powyższe stanowi naruszenie § 7 ust. 23 Instrukcji (stwierdzono w 3 przypadkach na 6 zaistniałych sytuacji)*.

Bardzo niepokojącą, stwierdzoną w trakcie kontroli nieprawidłowością, jest systemowe nieweryfikowanie uzyskanych w trakcie sporządzania protokołów o stanie majątkowym informacji, dotyczących własności ruchomości znajdujących się w miejscu zamieszkania zobowiązanych.

Mając na względzie przede wszystkim rangę oraz wagę kontrolowanych zagadnień oraz skalę stwierdzonych powyżej nieprawidłowości, realizację zadań w powyższym zakresie **należy ocenić negatywnie.**

2. Kontrola prawidłowości wszczynania i prowadzenia postępowań egzekucyjnych na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych przez wierzycieli niepodatkowych

Z pobranych do kontroli 25 sztuk tytułów wykonawczych, 4 tytuły wykonawcze (16,0%) obejmowały należności w podatkach lokalnych, 6 tytułów wykonawczych (24,0%) obejmowało należności z tytułu składek ubezpieczeniowych, 6 tytułów wykonawczych (24,0%) obejmowało należności z tytułu mandatu, a 9 tytułów wykonawczych (36,0%) obejmowało pozostałe rodzaje należności (głównie należności z tytułu niewiszczonej opłaty za odpady komunalne). Z pobranych do kontroli tytułów wykonawczych 10 zakończono, natomiast w 15 przypadkach postępowanie egzekucyjne było ciągle prowadzone. **W 20 na 25 (80%) analizowanych sprawach stwierdzono nieprawidłowości lub uchybienia** (w tym zakresie nastąpiła nieznaczna, 3% poprawa, w stosunku do poprzedniej kontroli).

Analiza akt sprawy wykazała nieterminowe tj. w okresie powyżej 60 dni od dnia wpływu tytułu wykonawczego do organu wszczynanie egzekucji. Jeszcze w *11 przypadkach na 25 zaistniałych sytuacji* wszczęcie egzekucji nastąpiło po upływie ww. terminu, t.j. **186, 156, 134, 98, 90, 156, 150, 190, 166, 131, 186** dni – *co stanowi naruszenie ww. zasady określonej w art. 12 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, w związku z art. 18 ww. ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz wytycznych Ministerstwa Finansów zawartych w ww. piśmie z dnia 13 czerwca 2018 roku.*

Dodatkowo w trakcie kontroli kontrolerzy stwierdzili występowanie nieprawidłowości i uchybień polegających na;

1. Braku stosowania art. 36 *ww. ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* oraz wykorzystywania dostępnych systemów informatycznych w celu rzetelnego i aktualnego ustalenia stanu majątkowego zobowiązanego - *powyższe narusza również § 6 ust. 2 Instrukcji (stwierdzono w 5 przypadkach na 9 zaistniałych sytuacji).*
2. Braku ujęcia w protokole o stanie majątkowym wszystkich informacji świadczących o stanie majątkowym zobowiązanego i jego źródłach dochodów - *powyższe narusza zalecenia Dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie zawarte w ww. piśmie z dnia 15 maja 2014 roku (stwierdzono w 3 przypadkach na 5 sporządzonych protokołów).*
3. Braku sprawdzenia w systemie Ognivo faktu posiadania rachunku bankowego przed dokonaniem jego zajęcia *(stwierdzono w 2 przypadkach).*
4. Brak reakcji organu na wniosek ZUS o egzekucję z nieruchomości od 28 listopada 2018 roku *(stwierdzono w 1 przypadku).*

Mając na względzie nieznaczną poprawę oraz wagę kontrolowanych zagadnień i skalę stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań w powyższym zakresie należy ocenić **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

3. Odnotowywanie czynności związanych z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym w tytule wykonawczym i systemie Egapoltax

W trakcie kontroli prawidłowości realizacji powyższych zagadnień (35 postępowań), kontrolerzy dokonali sprawdzenia faktu odnotowywania w systemie Egapoltax czynności związanych z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym oraz zweryfikował zgodność analizowanych dokumentów źródłowych z adnotacjami zawartymi w systemie, stwierdzając między innymi uchybienie, polegające na braku odnotowywania w systemie Egapoltax faktu przeglądania baz Analizator, WRO-SYSTEM, CEPiK i CIKW oraz uzyskiwania informacji od ZUS na skierowane zapytania.

Dodatkowo skontrolowano fakt odnotowywania przez pracowników Referatu Egzekucji Administracyjnej w systemie Egapoltax dodatkowych informacji dotyczących zobowiązanego i jego sytuacji majątkowej, stwierdzając jego realizację (odnotowano informację w 18 przypadkach na 35 skontrolowanych spraw).

Z uwagi na wagę i charakter zagadnienie nie zostało poddane ocenie częściowej, natomiast podstawowe tezy zostaną ujęte w wystąpieniu pokontrolnym.

4. Dokonywanie kontroli zewnętrznych egzekutorów

Zgodnie z § 10 ust. 5 *Instrukcji*, Koordynatorzy rejonów egzekucyjnych są zobowiązani do przeprowadzania kontroli pracy egzekutorów w terenie, tak aby każdy z egzekutorów został skontrolowany przynajmniej raz w roku.

Okazano informacje o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2019 roku. Zakresem kontroli objęto prawidłowość dokonywanych **czynności w terenie** przez starszego poborcę skarbowego w okresie od 11 do 12 marca 2019 roku. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, i w związku z powyższym nie wydano zaleceń pokontrolnych. O wynikach kontroli poinformowano kontrolowanego pracownika.

Mając powyższe na względzie, należy stwierdzić, iż w kontrolowanym okresie zadanie dotyczące przeprowadzania kontroli zewnętrznych pracowników terenowych było realizowane.

Z uwagi na wagę i charakter, przedmiotowe zagadnienie nie zostało poddane ocenie częściowej, lecz zostanie uwzględnione w wystąpieniu pokontrolnym.

5. Ocena realizacji zaleceń przesłanych w wystąpieniu pokontrolnym

W dniu 19 października 2018 roku zostało przekazane Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w Proszowicach Sprawozdanie z kontroli nr 1201-IWW.0921.27.18, w którym Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Krakowie w związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli nieprawidłowościami zaleca:

1. Bezwzględnie przestrzegać obowiązujących przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych, **w tym w szczególności w zakresie naliczania wydatków egzekucyjnych z tytułu przejazdu pracownika obsługującego organ egzekucyjny do zobowiązanego.**

2. W szerszym zakresie korzystać z dostępnych systemów informatycznych w celu poszukiwania majątku zobowiązanych oraz stosować środki egzekucyjne w postaci egzekucji z ruchomości i nieruchomości.
3. Bezzwłocznie korzystać z posiadanych i uzyskanych informacji o rachunkach bankowych, miejscach pracy i innych składnikach majątku zobowiązanego, a w przypadku braku możliwości skutecznej egzekucji w oparciu o posiadane informacje, każdorazowo przydzielać tytuły wykonawcze do służby.
4. Wzmocnić nadzór ze strony Naczelnika Urzędu Skarbowego oraz Kierownika Referatu Egzekucji Administracyjnej nad podległymi pracownikami poprzez częste i regularne kontrolowanie wykonywanych przez nich zadań, **również w terenie**. O stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowościach informować niezwłocznie pracowników, nakazując jednocześnie natychmiastową ich eliminację.
5. Przyjąć do realizacji realną, możliwą do wykonania liczbę kontroli funkcjonalnych.
6. W przypadku braku realizacji poleceń przełożonych oraz braku przestrzegania przepisów – wyciągać konsekwencje służbowe.

W piśmie z dnia 23 listopada 2018 roku nr 1201-IWW.0921. 27.2018 będącym odpowiedzią na przesłane Sprawozdanie z kontroli Naczelnik Urzędu Skarbowego w Proszowicach poinformował że, w ramach zwiększenia nadzoru Kierownika Referatu Egzekucji Administracyjnej nad podległymi pracownikami, kontrole funkcjonalne będą przeprowadzane regularnie i nie rzadziej niż 1 raz w kwartale. Równocześnie poinformowano pracowników o wzmożeniu nadzoru Kierownictwa Urzędu Skarbowego oraz Kierownika Referatu nad wykonywanymi czynnościami poprzez kontrole wykonywanych zadań, a w przypadku stwierdzenia występowania powtarzających się nieprawidłowości lub braku realizacji zaleceń pokontrolnych, podjęciu stosownych działań dyscyplinujących.

Analiza materiału pobranego do kontroli wskazuje, że organ egzekucyjny:

- w dalszym ciągu nie przestrzega obowiązujących przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych, zwłaszcza w zakresie braku przewlekłości prowadzonych postępowań egzekucyjnych i jakości sporządzanej dokumentacji ze służby przez poborców skarbowych.
- Natomiast zdecydowana poprawa nastąpiła w przedmiocie naliczania wydatków egzekucyjnych z tytułu przejazdu pracownika obsługującego organ egzekucyjny**

do zobowiązanego – co potwierdził przegląd 35 akt oraz kontrola jednej ze służb. Stwierdzone przypadki ich nienaliczania są incydentalne;

- w dalszym ciągu organ egzekucyjny nie korzysta w dostatecznym zakresie z dostępnych systemów informatycznych w celu poszukiwania majątku zobowiązanych, oraz nie stosuje środków egzekucyjnych w postaci egzekucji z ruchomości i nieruchomości;

- w dalszym ciągu nie są wykorzystywane przez organ egzekucyjny posiadane i uzyskane informacje o rachunkach bankowych, ruchomościach i nieruchomościach zobowiązanych, a tytuły wykonawcze przydzielane są do służby w niedostatecznym zakresie;

-- został wzmocniony nadzór ze strony Naczelnika Urzędu Skarbowego oraz Kierownika Referatu Egzekucji Administracyjnej nad podległymi pracownikami, w tym również poprzez kontrolowanie wykonywanych zadań **w terenie**. O stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowościach pracownicy informowani byli niezwłocznie;

- przyjęto do realizacji realną, możliwą do wykonania liczbę kontroli funkcjonalnych.

Mając powyższe na względzie, należy stwierdzić, że Naczelnik Urzędu Skarbowego w Proszowicach tylko w niewielkim stopniu zrealizował zalecenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie przekazane w ww. Sprawozdaniu z kontroli. Niemniej jednak, mając na względzie krótki okres, który upłynął od dnia otrzymania Sprawozdania z kontroli do dnia kontroli sprawdzającej, i zaobserwowane ww. pozytywne tendencje, Kierownictwo Urzędu winno w dalszym ciągu i ze zwiększoną determinacją na bieżąco analizować prawidłowość wykonywanych zadań przez Referat Egzekucji Administracyjnej, w celu ich ewentualnej szybkiej korekty.

III. Wnioski i zalecenia pokontrolne

Mając na względzie opisane wyżej nieprawidłowości i uchybienia Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Krakowie zaleca:

1. Bezwzględnie przestrzegać obowiązujących przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych zwłaszcza w zakresie eliminacji przewlekłości prowadzonych postępowań egzekucyjnych i jakości sporządzanej dokumentacji ze służby przez poborców skarbowych.
2. Bezwzględnie poszukiwać majątku w trybie art. 36 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz z wykorzystywania dostępnych systemów informatycznych, w sytuacjach kiedy jest to niezbędne.
3. Bezzwłocznie korzystać z posiadanych i uzyskanych informacji o rachunkach bankowych, miejscach pracy i innych składnikach majątku zobowiązanego, a w przypadku braku możliwości prowadzenia skutecznej egzekucji w oparciu o posiadane informacje, każdorazowo przydzielać tytuły wykonawcze do służby.
4. Prowadzić postępowania egzekucyjne efektywnie, unikając dokonywania czynności nie mających wpływu na ich przebieg i pozornych.
5. Wzmocnić nadzór Kierownictwa Urzędu oraz Kierownika Referatu Egzekucji Administracyjnej nad podległymi pracownikami poprzez częste i regularne kontrolowanie wykonywanych przez nich zadań, również w terenie. O stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowościach informować niezwłocznie pracowników, nakazując jednocześnie natychmiastową ich eliminację.
6. W przypadku braku realizacji poleceń przełożonych oraz braku przestrzegania przepisów – wyciągać konsekwencje służbowe.

IV. Wyznaczenie terminu do przedstawienia informacji o wykonaniu zaleceń pokontrolnych

W terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia nieprawidłowości lub uchybień.

DYREKTOR
Izby Administracji Skarbowej w Krakowie
Ludmiła Gibas
.....
(kierownik jednostki kontrolującej)

